

**WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE
ORAZ ZASADY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW (OPIEKUNÓW
PRAWNYCH) O WYMAGANIACH EDUKACYJNYCH OBOWIĄZUJĄCE
W ZESPOLE SZKÓŁ TECHNICZNYCH W OLECKU**

I

Cele i zakres oceniania.

1. Ocenianie wewnątrzszkolne osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępu w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych, wynikających z podstawy programowej, określonej w odrębnych przepisach i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę oraz formułowania oceny.
2. Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:
 - a/ bieżące i systematyczne informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach oraz ewentualnych brakach w tym zakresie,
 - b/ wdrażanie i motywowanie ucznia do systematycznej pracy, samokontroli i samooceny,
 - c/ pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju umysłowego, uzdolnień i zainteresowań,
 - d/ dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
 - e/ doskonalenie oraz korygowanie organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela.
3. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:
 - a/ formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych oraz informowanie o nich uczniów i rodziców (prawnych opiekunów),
 - b/ skalę i sposób formułowania ocen bieżących i śródrocznych ocen klasyfikacyjnych,
 - c/ przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych,
 - d/ ustalanie ocen klasyfikacyjnych na koniec roku szkolnego oraz tryb odwoływania się od nich i formę sprawdzania zasadności odwołania.

II

***Zasady informowania uczniów/słuchaczy i ich rodziców o przewidywanych ocenach
cząstkowych, śródrocznych i końcowo rocznych.***

1. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) o:
 - a) wymaganiach niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
 - b) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów
 - c) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych;
2. Wychowawca klasy, na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o:
 - a) warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania;
 - b) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;

3. O postępach ucznia w nauce jego rodzice (prawni opiekunowie) są informowani na wywiadówkach organizowanych przez wychowawcę klasowego przynajmniej 3 razy w ciągu roku szkolnego oraz na indywidualnych konsultacjach z nauczycielem lub wychowawcą.
4. W szczególnych przypadkach rodzice (prawni opiekunowie) mogą być zapraszani pisemnie bądź telefonicznie do szkoły poprzez wychowawcę, pedagoga szkolnego lub dyrekcję szkoły.
5. O przewidywanej ocenie niedostatecznej uczniów i jego rodzice (prawni opiekunowie) powinni być poinformowani przez nauczyciela bądź wychowawcę klasy w formie ustnej co najmniej na 14 dni przed wyznaczonym terminem posiedzenia końcoworocznego rady pedagogicznej.
6. Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel o przewidywanej ocenie niedostatecznej informuje w formie pisemnej poprzez wpis do dzienniczka ucznia.
7. W przypadku nieobecności ucznia na zajęciach lekcyjnych, w czasie których informowano o przewidywanych ocenach, ma on prawo zwrócić się z prośbą do nauczyciela o udzielenie mu informacji.
8. Na wniosek ucznia bądź jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel uzasadnia wystawioną ocenę cząstkową, śródroczną lub klasyfikacyjną. Uzasadnienie może mieć formę ustną lub pisemną.
9. W przypadku słuchaczy szkoły dla dorosłych, nauczyciele prowadzący poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne informują słuchacza szkoły, a w przypadku ucznia gimnazjum dla dorosłych także jego rodziców nie później niż na miesiąc przed terminem egzaminu semestralnego, czy spełnia warunki dopuszczenia do egzaminu semestralnego. Informacji tej udziela się na spotkaniu słuchaczy, rodziców i nauczycieli prowadzących zajęcia w danym oddziale. Termin i miejsce spotkania wyznacza dyrektor szkoły. Słuchacze i rodzice nieobecni na spotkaniu, mogą na swój wniosek być informowani w inny sposób (np. telefonicznie, za pomocą poczty elektronicznej, na zajęciach) przez nauczycieli lub opiekunów klas. W przypadku nieobecności słuchaczy lub ich rodziców na spotkaniu, na którym przekazywana jest informacja o spełnieniu warunków o dopuszczeniu do egzaminu semestralnego, nie ma zastosowania termin, o którym mowa w niniejszym punkcie.
10. . Na pisemny wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) pełna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana do wglądu uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom) na terenie szkoły w terminie i miejscu wskazanym przez dyrektora szkoły. Fakt przekazania informacji, nauczyciele dokumentują odpowiednim zapisem w dzienniku lekcyjnym

III

Zasady uzyskiwania oceny wyższej niż przewidywana końcoworoczna lub śródroczna ocena klasyfikacyjna.

1. Uczeń, który chce uzyskać wyższą od przewidywanej końcoworoczną lub śródroczną ocenę klasyfikacyjną, może pisać dodatkowy sprawdzian ze wskazanej przez nauczyciela partii materiału pod warunkiem, że nie opuścił bez usprawiedliwienia żadnej godziny lekcyjnej z tych zajęć.
2. Laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych otrzymują z danych zajęć edukacyjnych celującą roczną (semestralną) ocenę klasyfikacyjną. Uczeń, który tytuł laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej uzyskał po ustaleniu albo uzyskaniu rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, otrzymuje z tych zajęć edukacyjnych celującą końcową ocenę klasyfikacyjną.

IV *Skala i ogólne kryteria ocen.*

1. Oceny bieżące, śródroczne i końcoworoczne wyrażane są w stopniach wg skali:
 - a) niedostateczny (ndst. 1)
 - b) dopuszczający (dop. 2)
 - c) dostateczny (dst. 3)
 - d) dobry (db. 4)
 - e) bardzo dobry (bdb. 5)
 - f) celujący (cel. 6)
2. Nauczyciel ma prawo do wprowadzania własnej skali oceniania ucznia, wyrażonej znakiem „+” i „-” ale nie może jej stosować przy ustalaniu ocen na semestr i koniec roku.
3. Ustala się następujące ogólne wymagania i kryteria:
 - A. stopień celujący otrzymuje uczeń, który:
 - opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania, oraz:
 - biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z zakresu programu nauczania, proponuje rozwiązania nietypowe, oraz:
 - osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych, kwalifikując się do finałów na szczeblu wojewódzkim bądź krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia;
 - B. stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:
 - opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania oraz:
 - sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, łączyć wiedzę z różnych przedmiotów i dziedzin oraz stosować je w różnych sytuacjach;
 - C. stopień dobry otrzymuje uczeń, który:
 - nie opanował w pełni wiadomości określonych programem nauczania, ale opanował treści złożone, trudniejsze od zaliczanych do wymagań podstawowych oraz:
 - poprawnie stosuje wiadomości, samodzielnie rozwiązuje problemy typowe, pośrednio użyteczne w życiu pozaszkolnym;
 - D. stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:
 - opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie podstawowych wymagań zawartych w podstawach programowych oraz:
 - posiada proste, uniwersalne umiejętności pozwalające rozwiązywać typowe problemy o średnim stopniu trudności;
 - E. stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:
 - ma braki w opanowaniu treści zawartych w podstawach programowych, ale braki te nie uniemożliwiają dalszego kształcenia oraz:
 - rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania i problemy o niewielkim stopniu trudności, często powtarzające się w procesie nauczania;
 - F. stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:
 - nie opanował wiadomości i umiejętności zawartych w podstawach programowych, najważniejszych w uczeniu i nauczaniu danego przedmiotu oraz:
 - nie potrafi rozwiązywać zadań o elementarnym stopniu trudności, a braki wiedzy i umiejętności uniemożliwiają osiągnięcie sukcesów w dalszym kształceniu

V

Ustalanie ocen i trybu zwalniania z zajęć wychowania fizycznego.

1. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków, wynikających ze specyfiki tych zajęć, a także systematyczność ucznia oraz jego aktywność w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej.
2. W uzasadnionych przypadkach uczeń może być zwolniony na czas określony z zajęć wychowania fizycznego.
3. Decyzję o zwolnieniu ucznia z zajęć podejmuje dyrektor szkoły na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia ucznia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
4. W przypadku zwolnienia ucznia z zajęć, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się "zwolniony".
5. Dyrektor szkoły może zwolnić ucznia z wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego, na podstawie opinii wydanej przez lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia tych ćwiczeń, na czas określony w tej opinii.
6. W przypadku zwolnienia ucznia z wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego należy dostosować wymagania niezbędne do otrzymania przez tego ucznia oceny klasyfikacyjnej.

VI

Ustalanie ocen z zajęć praktycznych.

1. Ocenę klasyfikacyjną z zajęć praktycznych i praktyk zawodowych ustala:
 - w przypadku odbywania praktycznej nauki zawodu u pracodawcy - opiekun (kierownik) praktyk, w porozumieniu z osobami prowadzącymi zajęcia praktyczne lub praktyki zawodowe,
 - w przypadku organizowania praktycznej nauki zawodu w warsztatach szkolnych nauczyciel zawodu prowadzący dane zajęcia.
2. W uzasadnionych przypadkach ocenę z praktycznej nauki zawodu może wystawić kierownik szkolenia praktycznego lub osoba wskazana przez dyrektora.
3. Przy wystawianiu ocen z praktycznej nauki zawodu należy brać przede wszystkim pod uwagę:
 - wyniki prac o charakterze praktycznym (ćwiczenia, prace produkcyjne itp.),
 - zaangażowanie w pracy,
 - przestrzeganie przepisów i zasad bhp,
 - gotowość do wykonywania pracy.
4. Uczeń powinien mieć wystawioną ocenę z praktycznej nauki zawodu najpóźniej na 7 dni przed ustalonym terminem klasyfikacyjnego posiedzenia rady pedagogicznej.

VII

Zasady i procedura ustalania ocen z zachowania.

1. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę klasy, nauczycieli oraz uczniów danej klasy stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków ucznia określonych w statucie szkoły.
- 1a. Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania uwzględnia następujące podstawowe obszary:
 - a) wywiązywanie się z obowiązków ucznia;
 - b) postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej;
 - c) dbałość o honor i tradycje szkoły;
 - d) dbałość o piękno mowy ojczystej;
 - e) dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób;
 - f) godne, kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią;
 - g) okazywanie szacunku innym osobom.
2. Semestralne oceny z zachowania ustala się według skali obowiązującej przy ustalaniu ocen rocznych (art.13.2 rozporządzenia MEN). Ocena semestralna z zachowania powinna być brana pod uwagę przy ustalaniu oceny rocznej.
3. Wychowawca klasy na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o:
 - a). warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania;
 - b). warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej zachowania;
4. Wszyscy nauczyciele mają obowiązek zgłaszania na bieżąco wychowawcy klasy wszelkich istotnych informacji o zachowaniu się uczniów danej klasy. Ewentualne konkretne sugestie dotyczące ustalania oceny z zachowania poszczególnych uczniów powinny być zgłoszone wychowawcy najpóźniej na 2 tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.
5. Proces ustalania oceny powinien być tak zorganizowany, aby sprzyjał refleksji uczniów nad własnym zachowaniem. Przed ostatecznym ustaleniem oceny wychowawca klasy ma obowiązek zapewnić każdemu uczniowi prawo do samooceny i wyrażenia opinii o kolegach z klasy. Samoocena i ocena kolegów może mieć charakter formalny (wyrażony ocenami) lub opisowy.
6. Prawo uczniów do samooceny i oceny innych nie oznacza z ich strony takiego obowiązku – wychowawca nie może zmuszać ucznia do samooceny lub oceny kolegów.
7. Pozostawia się do uznania wychowawcy, czy proces dochodzenia do ustalania oceny rozpocznie on od samooceny uczniów, propozycji samorządowych, czy własnych – istotne jest jedynie, aby wszyscy zainteresowani mieli możliwość wyrażenia opinii przed ostatecznym ustaleniem oceny.
8. Najpóźniej na 3 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej wychowawca ma obowiązek poinformowania uczniów o ustalonych ocenach. Wychowawca powinien uzasadnić swoją decyzję, zwłaszcza w przypadkach, gdy jego ocena jest inna niż samoocena ucznia lub proponowana przez samorząd.
9. Jeśli w zgodnej opinii zainteresowanego ucznia oraz samorządu klasowego, dany uczeń zasługuje na inną ocenę niż ustalił wychowawca, uczeń ten, lub samorząd klasowy w jego imieniu, może prosić wychowawcę o ponowne przeanalizowanie jego oceny. Prośba taka może być zgłoszona tylko w tym samym dniu, w którym wychowawca poinformował uczniów o ustalonych ocenach. Każda decyzja wychowawcy, w odpowiedzi na taką prośbę, jest ostateczna.
10. Jeśli w opinii samorządu klasowego, oceny zachowania w danej klasie zostały ustalone z naruszeniem niniejszego regulaminu, a zwłaszcza jeśli wychowawca nie dał uczniom możliwości wyrażenia opinii – samorząd może zwrócić się do dyrektora szkoły z prośbą o interpretację regulaminu i ewentualną interwencję w tej sprawie. Z taką prośbą samorząd może wystąpić najpóźniej następnego dnia po ustaleniu ocen przez wychowawcę.

11. Na posiedzeniu klasyfikacyjnym rady pedagogicznej wychowawca klasy przedstawia ustalone ilościowo oceny z zachowania, podaje nazwiska uczniów wzorowych oraz nazwiska uczniów z ocenami nagannymi wraz z uzasadnieniem ocen nagannych.
12. Dyrektor szkoły na uzasadniony wniosek samorządu klasowego, członka rady pedagogicznej, a również z własnej inicjatywy, ma prawo prosić wychowawcę o dodatkowe uzasadnienie ocen oraz o ewentualne ponowne ich przeanalizowanie.
13. Wychowawca klasy, na posiedzeniu klasyfikacyjnym rady pedagogicznej, ma obowiązek rozważyć prośbę dyrektora szkoły i uzasadnić podjętą decyzję. Każda decyzja podjęta przez wychowawcę jest ostateczna.
14. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę.
15. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenia składa się na piśmie w terminie do 7 dni po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych.
16. O zasadności zastrzeżenia decyduje dyrektor szkoły, który w terminie 14 dni udziela pisemnej odpowiedzi.
17. W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, dyrektor szkoły powołuje komisję, która ustala roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania w drodze głosowania zwykłą większością głosów. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji.
18. W skład komisji wchodzi:
 - a) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze - jako przewodniczący komisji,
 - b) wychowawca klasy,
 - c) wskazany przez dyrektora szkoły nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w danej klasie,
 - d) pedagog,
 - e) psycholog,
 - f) przedstawiciel samorządu uczniowskiego,
 - g) przedstawiciel rady rodziców.
19. Posiedzenie komisji odbywa się przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej albo w ostatnim tygodniu sierpnia, przed rozpoczęciem następnego roku szkolnego. Decyzje komisji są wiążące, jeśli głosowała co najmniej połowa jej członków.
20. O terminie i miejscu posiedzenia komisji poszczególnych jej członków zawiadamia dyrektor szkoły.
21. Komisja analizuje zachowanie ucznia. Poszczególni członkowie komisji przy ustalaniu oceny z zachowania zobowiązani są kierować się „kryteriami ustalania oceny z zachowania”.
22. Ustalona przez komisję roczna ocena klasyfikacyjna zachowania nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna.
23. Z prac komisji sporządza się protokół, który powinien zawierać następujące informacje:
skład komisji, termin posiedzenia komisji, wynik głosowania, ustaloną ocenę zachowania wraz z uzasadnieniem. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.

VIII

Kryteria ustalania ocen z zachowania.

1. Ocenę „**dobre**” jest oceną „wyjściową”, stanowiącą punkt odniesienia przy ustalaniu innych ocen.
2. Ocenę „**dobre**” otrzymuje uczeń, który wypełniał swoje obowiązki i zachowywał się bez zastrzeżeń.
3. Ocenę „**dobre**” otrzymuje również uczeń, któremu sporadycznie (1-2 razy w semestrze) zdarzyło się, że zaniedbał obowiązki lub naruszył obowiązujące zasady i normy zachowania, pod warunkiem jednak, że uchybienia w zachowaniu nie były istotne.
4. Ocenę „**bardzo dobre**” otrzymuje uczeń, który wyróżnił się przynajmniej w jednej z poniższych dziedzin:
 - a. brał aktywny udział w procesie uczenia się i dążył do uzyskania jak najlepszych wyników w nauce;
 - b. brał aktywny udział w pozalekcyjnych formach poszerzania własnej wiedzy i doskonalenia umiejętności, np. kołach zainteresowań, konkursach, zawodach, pokazach;
 - c. współorganizował życie społeczności szkolnej lub klasowej, np. aktywnie uczestniczył w pracach samorządu klasowego lub szkolnego;
 - d. chętnie włączał się do wszelkich działań o charakterze organizacyjnym lub porządkowym, podnoszących prestiż szkoły;
 - e. wyróżnił się wysoką kulturą osobistą, zwłaszcza jeśli wykazał się wrażliwością i troską o dobro wspólne i innych;
 - f. miał stu procentową frekwencję na zajęciach lekcyjnych.
5. Ocenę „**wzorowe**” otrzymuje uczeń, którego zachowanie zasługiwało na szczególne uznanie i stanowiło przykład godny do naśladowania, np. zajął czołowe miejsce w konkursie, olimpiadzie, zawodach.
6. Ocenę „**wzorowe**” otrzymuje również uczeń, który wyróżnił się przynajmniej w trzech z poniższych dziedzin:
 - a. brał aktywny udział w procesie uczenia się i dążył do uzyskania jak najlepszych wyników w nauce;
 - b. brał aktywny udział w pozalekcyjnych formach poszerzania własnej wiedzy i doskonalenia umiejętności, np. kołach zainteresowań, konkursach, zawodach, pokazach;
 - c. współorganizował życie społeczności szkolnej lub klasowej, np. aktywnie uczestniczył w pracach samorządu klasowego lub szkolnego;
 - d. chętnie włączał się do wszelkich działań o charakterze organizacyjnym lub porządkowym, podnoszących prestiż szkoły;
 - e. wyróżnił się wysoką kulturą osobistą, zwłaszcza jeśli wykazał się wrażliwością i troską o dobro wspólne i innych;
 - f. miał stu procentową frekwencję na zajęciach lekcyjnych.
7. Ocenę „**poprawne**” otrzymuje uczeń, który kilkakrotnie w ciągu semestru zaniedbał swoje obowiązki lub naruszył zasady i normy zachowania. Za zaniedbanie lub naruszenie norm zachowania uważa się w szczególności:
 - a. niewykonanie polecenia nauczyciela lub obowiązków dyżurnego;
 - b. przeszkadzanie w prowadzeniu lekcji;
 - c. palenie papierosów;
 - d. używanie wulgarnego słownictwa.
8. Ocenę „**poprawne**” może otrzymać uczeń, któremu sporadycznie (1-2 razy w semestrze) zdarzyło się, że zaniedbał obowiązki lub naruszył obowiązujące zasady i normy zachowania, ale jednocześnie opuścił bez usprawiedliwienia pojedyncze godziny lekcyjne.

9. Ocena „**nieodpowiednie**” otrzymuje uczeń, który wielokrotnie w ciągu semestru zaniedbał swoje obowiązki lub naruszył zasady i normy zachowania. Za zaniedbanie lub naruszenie norm zachowania uważa się w szczególności:

- a. niewykonanie polecenia nauczyciela lub obowiązków dyżurnego;
- b. przeszkadzanie w prowadzeniu lekcji;
- c. palenie papierosów;
- d. używanie wulgarnego słownictwa.

10. Ocena „**nieodpowiednie**” może otrzymać uczeń, któremu sporadycznie (1-2 razy w semestrze) zdarzyło się, że zaniedbał obowiązki lub naruszył obowiązujące zasady i normy zachowania, ale jednocześnie opuścił bez usprawiedliwienia ponad 15 godzin lekcyjnych.

11. W przypadku jednorazowego istotnego naruszenia norm zachowania uczeń otrzymuje ocenę „**nieodpowiednie**”. Za istotne naruszenie norm zachowania uważa się w szczególności:

- a. demonstracyjne zlekceważenie nauczyciela;
- b. sprowokowanie innych do niewłaściwego zachowania, np. ucieczki z lekcji;
- c. picie alkoholu lub używanie narkotyków;
- d. kłamstwo w istotnej sprawie, np. sfalszowanie zwolnienia z lekcji;
- e. demonstracyjne palenie papierosów i używanie wulgarnego słownictwa;
- f. niszczenie mienia szkoły lub mienia innych osób;
- g. wszczynanie i udział w bójkach;
- h. kradzież.

12. Ocena „**naganne**” może otrzymuje uczeń, któremu sporadycznie (1-2 razy w semestrze) zdarzyło się, że zaniedbał obowiązki lub naruszył obowiązujące zasady i normy zachowania, ale jednocześnie opuścił bez usprawiedliwienia ponad 30 godzin lekcyjnych.

13. Ocena „**naganne**” otrzymuje uczeń, który opuścił bez usprawiedliwienia ponad 10 godzin lekcyjnych i jednocześnie wielokrotnie w ciągu semestru zaniedbał swoje obowiązki lub naruszył zasady i normy zachowania. Za zaniedbanie lub naruszenie norm zachowania uważa się w szczególności:

- a. niewykonanie polecenia nauczyciela lub obowiązków dyżurnego;
- b. przeszkadzanie w prowadzeniu lekcji;
- c. palenie papierosów;
- d. używanie wulgarnego słownictwa.

14. W przypadku jednorazowego istotnego naruszenia norm zachowania uczeń może otrzymać ocenę „**naganne**”, szczególnie jeśli były inne uwagi co do jego zachowania lub opuścił bez usprawiedliwienia zajęcia lekcyjne. Za istotne naruszenie norm zachowania uważa się w szczególności:

- a. demonstracyjne zlekceważenie nauczyciela;
- b. sprowokowanie innych do niewłaściwego zachowania, np. ucieczki z lekcji;
- c. picie alkoholu lub używanie narkotyków;
- d. kłamstwo w istotnej sprawie, np. sfalszowanie zwolnienia z lekcji;
- e. demonstracyjne palenie papierosów i używanie wulgarnego słownictwa;
- f. niszczenie mienia szkoły lub mienia innych osób ;
- g. wszczynanie i udział w bójkach;
- h. kradzież.

IX

Zasady oceniania bieżącego.

1. Prace klasowe:
 - a) przez prace klasowe należy rozumieć pisemną formę sprawdzania wiadomości, trwającą co najmniej 1 godzinę lekcyjną;
 - b) dopuszcza się przeprowadzanie trzech prac klasowych w ciągu tygodnia, które mają być zapowiedziane i zapisane w dzienniku lekcyjnym z tygodniowym wyprzedzeniem. W danym dniu tygodnia może być przeprowadzona tylko jedna praca klasowa; Zapowiedziana i przełożona na prośbę uczniów praca klasowa nie może być wliczona do ilości prac planowanych w danym tygodniu zajęć lekcyjnych;
 - c) w ciągu dwóch tygodni nauczyciel jest zobowiązany ocenić i udostępnić uczniom prace klasowe (nauczyciele języka polskiego w ciągu trzech tygodni);
 - d) na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę z pracy pisemnej;
 - e) sprawdzone i ocenione prace klasowe nauczyciel przechowuje do końca semestru. Pozostają one wtedy do wglądu uczniom i rodzicom (prawnych opiekunów) na zasadach określonych przez nauczycieli;
 - f) uczeń, który nie pisał pracy klasowej w wyznaczonym terminie, powinien napisać ją na następnych zajęciach;
2. Krótkie sprawdziany pisemne (kartkówki):
 - a) przez kartkówkę należy rozumieć pisemną formę sprawdzania wiadomości trwającą nie dłużej niż 20 minut, obejmującą materiał z trzech ostatnich lekcji, z uwzględnieniem podstawowych wiadomości z omawianego działu;
 - b) w ciągu jednego dnia mogą być przeprowadzane najwyżej 2 kartkówki;
 - c) kartkówki w danej klasie nie mogą być przeprowadzane bezpośrednio (na następnej lekcji) po pracy klasowej;
3. Ocena wypowiedzi ustnych ucznia.
 - a) nauczyciel powinien ocenić przynajmniej raz w ciągu semestru wypowiedź ustną ucznia;
 - b) uczeń ma prawo, raz w semestrze, do zgłoszenia przed rozpoczęciem lekcji swojego nieprzygotowania do niej, bez podawania przyczyny, w formie uzgodnionej z nauczycielem (nie dotyczy zapowiedzianych prac pisemnych);
4. Ocenę są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).
5. Ocenianie powinno mieć charakter ciągły, a stopnie mają być wystawiane systematycznie, zgodnie z wewnątrzszkolnymi kryteriami oceniania oraz przyjętym w planie dydaktycznym nauczyciela harmonogramem sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów.
6. W każdym semestrze uczeń powinien otrzymać przynajmniej 4 oceny z przedmiotu, którego wymiar wynosi co najmniej 2 godziny tygodniowo oraz 3 oceny z przedmiotu, którego wymiar wynosi 1 godzinę tygodniowo.
7. Na ocenę osiągnięć ucznia nie może mieć wpływu jego zachowanie, wygląd, światopogląd, status społeczny i wcześniejsze osiągnięcia szkolne.
8. Brak uczniowskiego wyposażenia (np. zeszytu, przyborów, stroju itp.) może mieć wpływ na ocenę końcową wyłącznie w sytuacjach uporczywie powtarzających się, zależnych od ucznia, a uniemożliwiających prowadzenie procesu nauczania - uczenia się.
9. Sporadyczne, jednostkowe niepowodzenie ucznia nie może rzutować na całociową ocenę śródroczną lub końcoworoczną.

X

Zasady oceniania w nauczaniu modułowym.

1. Nauczyciele prowadzący zajęcia w danych jednostkach modułowych oceniają uczniów/słuchaczy, stosując zasady oceniania bieżącego.
2. Każda jednostka modułowa powinna kończyć się oceną ze sprawdzianu wiadomości i umiejętności obejmującego całą treść danej jednostki modułowej. Jeżeli jednostka modułowa nie jest zakończona w danym roku szkolnym lub semestrze, sprawdzian powinien obejmować tylko treści zrealizowane w danej jednostce modułowej.
3. Na świadectwach promocyjnych wpisywane są oceny z modułów realizowanych w danym roku szkolnym:
 - a) Ocenę z modułu wystawiają w porozumieniu wszyscy nauczyciele prowadzący zajęcia w jednostkach modułowych danego modułu. Ocena końcowa powinna uwzględniać wszystkie oceny uzyskane z poszczególnych jednostek modułowych modułu.
 - b) W przypadku, gdy nauczyciele prowadzący zajęcia w danym module nie mogą porozumieć się co do oceny z całości modułu, stosuje się następujący wzór do określenia oceny z modułu:

$$\frac{(O_1 + O_2 + \dots + O_n) \times 0,7}{L} + \frac{(P_1 + P_2 + \dots + P_n) \times 0,3}{M}$$

Gdzie:

O_1, O_2, O_n - oceny ze sprawdzianów z poszczególnych jednostek modułowych, o których mowa w paragrafie 9a punkt 2

P_1, P_2, P_n - pozostałe oceny

L – liczba ocen ze sprawdzianów

M – liczba pozostałych ocen

Tak określoną ocenę zaokrągla się do pełnej jedności.

4. Na świadectwie końcowym wpisywane są tylko oceny z modułów.
5. Nauczyciele uczący w systemie modułowym stosują ogólne zasady zawarte w wewnątrzszkolnym systemie oceniania.
6. Aby uczeń/słuchacz mógł być sklasyfikowany pozytywnie z modułu, musi uzyskać pozytywne oceny z wszystkich wymaganych prac kontrolnych obejmujących materiał z poszczególnych jednostek modułowych wchodzących w skład modułu.
7. Uczeń/słuchacz, który w wyniku klasyfikacji rocznej (semestralnej) uzyskał ocenę niedostateczną z modułu podlega procedurze egzaminu poprawkowego w terminie ustalonym przez dyrektora szkoły, przy czym egzaminem poprawkowym objęte są niezaliczone jednostki modułowe.
8. Uczeń/słuchacz, który uzyskał ocenę niedostateczną z obowiązkowej pracy kontrolnej z jednostki modułowej, jest zobowiązany zaliczyć jednostkę modułową najpóźniej na 2 tygodnie przed końcem roku szkolnego lub semestru”.

XI

Obniżanie wymagań edukacyjnych.

Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, obniżyć wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programów nauczania.

XII

Klasyfikacja śródroczna i końcoworoczna.

1. Oceny klasyfikacyjne ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne, a ocenę z zachowania - wychowawca klasy. W klasach realizujących programy modułowe śródroczna i roczna (semestralna) ocena klasyfikacyjna z danego modułu uwzględnia oceny uzyskane przez ucznia ze wszystkich w pełni zrealizowanych w danym semestrze jednostek modułowych przynależnych do tego modułu. Moduły podlegają ocenianiu przy każdej klasyfikacji. Ocenę z modułu ustalają wszyscy nauczyciele realizujący jednostki modułowe.
2. Klasyfikowanie śródroczne uczniów przeprowadza się raz w roku szkolnym, w ostatnim tygodniu semestru. Semestr pierwszy kończy się w dniu rozpoczęcia ferii zimowych a w przypadku gdy ferie zimowe są w lutym, semestr kończy się w ostatni piątek stycznia.
3. Klasyfikowanie śródroczne polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania, ustalaniu ocen klasyfikacyjnych oraz oceny z zachowania.
4. Ocena klasyfikacyjna śródroczna wystawiana jest z ocen cząstkowych ucznia.
5. Klasyfikacja końcoworoczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia za cały rok szkolny, ze wszystkich zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania, ustaleniu ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć oraz oceny z zachowania.
6. Ocena klasyfikacyjna końcoworoczna jest wypadkową wynikającą z ocen cząstkowych uzyskanych w drugim semestrze i może uwzględniać ocenę klasyfikacyjną śródroczną oraz postęp edukacyjny ucznia.
7. W przypadku nieobecności nauczyciela, informacji o przewidywanych ocenach udziela wychowawca klasy lub inny upoważniony do tego nauczyciel.
8. Proponowane oceny nie są ocenami ostatecznymi i w wyniku dalszych postępów w nauce mogą być zmienione.

XIII

Tryb oceniania, klasyfikowania i promowania słuchaczy szkół dla dorosłych

1. Rok szkolny złożony jest z dwóch semestrów.
2. Klasyfikacja i promowanie słuchaczy odbywa się dwa razy w roku szkolnym, (po każdym semestrze).
3. Wymagania edukacyjne opracowuje każdy nauczyciel i podaje je do wiadomości słuchaczom.
4. Wystawiane oceny są jawne i na prośbę słuchacza uzasadnione.
5. Nauczyciel powinien zindywidualizować wymagania programowe i zasady oceniania z przedmiotów ogólnokształcących wobec słuchacza, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom (dysleksję, dysortografię, dysgrafię), na podstawie pisemnej opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną lub inną poradnię specjalistyczną.
6. Słuchacze w szkole dla dorosłych otrzymują oceny bieżące, klasyfikacyjne, semestralne i końcowe. Oceny bieżące słuchacz może otrzymać za: odpowiedzi ustne, sprawdziany, prace klasowe, wykonane zadania i projekty, prace semestralne, prace kontrolne. Co najmniej jedna praca semestralna lub klasowa, jest obowiązkowa. Przy ustalaniu semestralnej i końcowej oceny klasyfikacyjnej powinny być brane pod uwagę oceny bieżące i oceny uzyskane z egzaminów semestralnych.

7. Skala ocen klasyfikacyjnych stosowana w szkołach dla dorosłych:
 - stopień celujący - 6
 - stopień bardzo dobry - 5
 - stopień dobry - 4
 - stopień dostateczny - 3
 - stopień dopuszczający - 2
 - stopień niedostateczny - 1.
8. Słuchacz szkoły dla dorosłych może zdawać egzamin poprawkowy w przypadku uzyskania niedostatecznej oceny z jednego albo dwóch egzaminów semestralnych.
 - a. Egzamin poprawkowy przeprowadza nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne lub daną jednostkę modułową po zakończeniu semestru jesienno-wiosennego nie później niż do końca lutego i po zakończeniu semestru wiosenno-jesiennego nie później niż do 31 sierpnia.
 - b. forma egzaminu poprawkowego powinna być taka sama jak forma egzaminu semestralnego.
9. Podstawą klasyfikowania słuchacza w szkole dla dorosłych są egzaminy semestralne przeprowadzone z poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania.
10. Do egzaminu semestralnego w szkole dla dorosłych, kształcącej w systemie stacjonarnym dopuszcza się słuchacza, który uczęszczał na poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne, przewidziane w danym semestrze, w wymiarze co najmniej połowy czasu przeznaczanego na każde z tych zajęć oraz otrzymał z tych zajęć oceny uznane za pozytywne w ramach wewnątrzszkolnego oceniania. W przypadku, gdy słuchacz otrzymał ocenę negatywną z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, jest obowiązany wykonać, w terminie określonym przez nauczyciela prowadzącego dane zajęcia edukacyjne, pracę kontrolną. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu semestralnego jest uzyskanie z pracy kontrolnej oceny uznanej za pozytywną w ramach wewnątrzszkolnego systemu oceniania.
11. Do egzaminu semestralnego w szkole dla dorosłych kształcącej w formie zaocznej dopuszcza się słuchacza, który uczęszczał na poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne, przewidziane w danym semestrze, w wymiarze co najmniej połowy czasu przeznaczanego na każde z tych zajęć oraz otrzymał z tych zajęć oceny uznane za pozytywne w ramach wewnątrzszkolnego oceniania. W przypadku kształcenia prowadzonego na podstawie programu modułowego - pozytywne oceny z zakresu wszystkich, w pełni zrealizowanych w danym semestrze jednostek modułowych. W przypadku, gdy słuchacz otrzymał ocenę negatywną z obowiązkowych zajęć, jest obowiązany wykonać, w terminie określonym przez nauczyciela prowadzącego dane zajęcia, pracę kontrolną. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu semestralnego jest uzyskanie z pracy kontrolnej oceny uznanej za pozytywną w ramach wewnątrzszkolnego systemu oceniania.
12. Słuchacz oddaje prace kontrolne w terminie ustalonym przez nauczyciela prowadzącego dany przedmiot.
13. Słuchacz jest zwolniony, z części ustnej egzaminu semestralnego nie więcej niż z dwóch przedmiotów, jeśli z części pisemnej uzyskał z tych przedmiotów oceny co najmniej bardzo dobre, jego frekwencja wynosi ponad 80% a średnia ocen cząstkowych wynosi ponad 3,5. Zwolnienie jest równoznaczne z uzyskaniem ocen, z części ustnej i klasyfikacyjnej oceny semestralnej, takich samych jak z części pisemnej. Zwolnienie może nastąpić tylko na wniosek słuchacza złożony przed terminem egzaminu ustnego.
14. Słuchacz, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu semestralnego w wyznaczonym terminie, zdaje ten egzamin w terminie dodatkowym wyznaczonym przez dyrektora szkoły. Termin dodatkowy wyznacza się po zakończeniu semestru jesienno-wiosennego nie później niż do końca lutego lub po zakończeniu semestru wiosenno-jesiennego nie później niż do 31 sierpnia.
15. Z przeprowadzonych egzaminów semestralnych, klasyfikacyjnych i poprawkowych sporządza się protokół - wzory w załącznikach do niniejszego statutu.

16. Dyrektor szkoły dla dorosłych może zwolnić słuchacza powtarzającego semestr spełniającego warunki określone w ustawie o systemie oświaty. Wniosek o zwolnienie musi być złożony w ciągu pierwszego tygodnia zajęć dydaktycznych danego semestru.
17. Możliwości zwolnienia słuchacza z uczęszczania na obowiązkowe zajęcia edukacyjne określa ustawa i wydane na jej podstawie rozporządzenia. Wniosek o zwolnienie musi być złożony w ciągu pierwszego tygodnia zajęć dydaktycznych danego semestru.
18. W przypadku zwolnienia w dokumentacji przebiegu nauczania wpisuje się " zwolniony z obowiązku uczęszczania na zajęcia" oraz podstawę prawną zwolnienia.
19. Z treścią niniejszego regulaminu słuchacze szkoły dla dorosłych zapoznawani są na pierwszej konsultacji instruktazowej rozpoczynającej cykl kształcenia.
20. Słuchacz, który nie przystąpił do egzaminu semestralnego, klasyfikacyjnego czy poprawkowego w terminie określonym w p. 17, nie otrzymuje promocji na semestr programowo wyższy, a w przypadku słuchacza z semestru programowo najwyższego - nie kończy szkoły.

XIV

Tryb przeprowadzania egzaminów semestralnych w szkołach dla dorosłych

1. Egzaminy semestralne powinny odbywać się w terminach ustalonych według następujących zasad:
 - a/ terminy egzaminów semestralnych wyznacza dyrektor szkoły. Nauczyciele prowadzący poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne na początku każdego semestru informują słuchaczy o wyznaczonych terminach egzaminów semestralnych,
 - b/ termin egzaminów semestralnych powinien być podany do wiadomości słuchaczom co najmniej na dwa tygodnie przed egzaminem,
 - c/ na każdy z pisemnych egzaminów semestralnych przeznaczają się dwie godziny lekcyjne (po 45 min.),
 - d/ w ciągu 1 dnia słuchacz może zdawać egzaminy pisemne lub ustne najwyżej z trzech przedmiotów. Zasady tej nie stosuje się do egzaminów semestralnych zdawanych w terminie dodatkowym.
2. W Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych i Gimnazjum dla Dorosłych egzaminy semestralne z języka polskiego, języka obcego i matematyki składają się z części pisemnej i ustnej. Z pozostałych zajęć edukacyjnych egzaminy semestralne mają formę pisemną.
3. W szkole policealnej słuchacz zdaje w każdym semestrze egzaminy semestralne w formie pisemnej z dwóch przedmiotów zawodowych, podstawowych dla każdego zawodu, zgodnie z planem nauczania.
4. W Szkole Policealnej, z zastrzeżeniem punktu 4, egzamin semestralny z zajęć edukacyjnych kształcenia zawodowego praktycznego ma formę zadań praktycznych. Przeprowadza się go na podstawie zadań przygotowanych przez nauczyciela prowadzącego dane zajęcia edukacyjne. Słuchacz losuje jeden zestaw zadań.
5. Egzaminy semestralne pisemne i ustne przeprowadzają nauczyciele określonych przedmiotów, uczący w danym oddziale. W uzasadnionym przypadku dyrektor szkoły może wyznaczyć na egzaminatora innego nauczyciela danego przedmiotu.
6. Tematy egzaminu semestralnego pisemnego i ustnego, z materiału nauczania obowiązującego w danym semestrze, opracowuje nauczyciel uczący danego przedmiotu.
7. Na egzaminach semestralnych słuchacz może korzystać z tablic matematycznych, słowników języków obcych, kalkulatorów.

8. Ocenione i zatwierdzone egzaminacyjne prace pisemne z dwóch semestrów programowo najwyższych przechowywane są w szkole 2 miesiące, ocenione i sprawdzone pozostałe pisemne prace kontrolne przechowywane są przez dwa tygodnie u nauczyciela prowadzącego dany przedmiot.
9. Treść pytań egzaminacyjnych na egzamin ustny powinna obejmować materiał nauczania przedmiotu przewidziany w danym semestrze.
10. 9a. Na pisemny wniosek słuchacza, pełna dokumentacja dotycząca oceniania słuchacza jest udostępniana do jego wglądu na terenie szkoły, w terminie i miejscu wskazanym przez dyrektora szkoły.
11. Egzamin ustny składa się z trzech pytań problemowych lub zadań do rozwiązania zawartych na kartce egzaminacyjnej, którą słuchacz otrzymuje w drodze losowania.
12. Po zakończeniu egzaminu egzaminator wpisuje oceny egzaminacyjne do protokołu, indeksu słuchacza, karty egzaminacyjnej słuchacza i dziennika.
13. Kontrolę nad prawidłowością przeprowadzania egzaminów semestralnych pisemnych i ustnych sprawuje dyrektor szkoły.

XV

Tryb oceniania, klasyfikowania i promowania uczestników kwalifikacyjnych kursów zawodowych, kursów umiejętności zawodowych i kursów kompetencji ogólnych.

1. Kwalifikacyjny kurs zawodowy, kurs umiejętności zawodowych albo kurs kompetencji ogólnych kończy osoba, która napisała co najmniej 1 pracę zaliczeniową na ocenę pozytywną, zdała egzamin ustny albo praktyczny oraz odbyła praktyki zawodowe przewidziane w planie kursu.
2. Prace i egzaminy oceniane są według skali określonej w Wewnętrzny Szkolnym Systemie Oceniania (w punkcie 3. Tryb oceniania, klasyfikowania i promowania słuchaczy).
3. Do egzaminu ustnego albo praktycznego dopuszcza się osobę, który uczęszczał na obowiązkowe zajęcia edukacyjne, przewidziane w planie kursu, w wymiarze przynajmniej 50% czasu przeznaczonego na te zajęcia.
4. Uczestnik kursu może być zwolniony z obowiązku uczęszczania na części zajęć na zasadach określonych przez ministra właściwego do spraw oświaty.
5. Decyzje o zwolnieniu uczestnika kursu z obowiązku uczęszczania na część zajęć podejmuje dyrektor szkoły.
6. Egzamin, o którym mowa w punkcie 1 przeprowadza nauczyciel wyznaczony przez dyrektora szkoły.
7. Dyrektor szkoły określa termin i formę egzaminu.
8. Przy przygotowywaniu i przeprowadzaniu egzaminu stosuje się zasady określone w części 3a. Wewnętrzny Szkolnego Systemu Oceniania.
9. Z egzaminu sporządza się protokół.
10. Uczestnik kursu, który nie przystąpił do egzaminu w wyznaczonym terminie, może zdawać egzamin w innym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły.
11. Uczestnik kursu, który otrzymał ocenę niedostateczną z egzaminu może ponownie przystąpić do egzaminu tylko jeden raz.
12. W przypadku, gdy uczestnik kursu otrzymał ocenę negatywną z pracy zaliczeniowej, jest obowiązany wykonać, w terminie określonym przez nauczyciela prowadzącego zajęcia, drugą pracę zaliczeniową.

13. Odbycie praktyki uczestnik kursu musi potwierdzić zaświadczeniem wydanym przez zakład, w którym odbywał praktykę. Uczestnik kursu praktykę może odbyć także w szkole. Wówczas potwierdzeniem odbycia praktyki jest ocena wstawiona w dzienniku zajęć kursu.
14. Uczestnik kursu może być zwolniony z odbycia całej praktyki lub jej części jeśli pracuje w zawodzie objętym planem kursu. Decyzje o zwolnieniu z praktyki zawodowej lub jej części podejmuje dyrektor szkoły.
15. Uczestnik kursu, który w ciągu 6 miesięcy od dnia zakończenia zajęć nie zdał egzaminu lub nie uzyskał oceny pozytywnej przynajmniej z 1 pracy zaliczeniowej lub nie odbył praktyki zawodowej przewidzianej w planie kursu nie kończy kursu.